

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“ _____ ” _____ 20__ р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни**

«УРОЛОГІЯ, СЕКСОЛОГІЯ ТА СЕКСОПАТОЛОГІЯ»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 225 Медична психологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 4

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра урології та нейрохірургії, кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка
(назва кафедри)

**ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ**

Кафедра	фармації
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Федорук Олександр Степанович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор Зайцев Валерій Іванович – професор кафедри, доктор медичних наук Ілюк Ірина Іванівна – доцент кафедри кандидат медичних наук. iryna_ilyuk@ukr.net Стапан Василь Танасович – доцент кафедри, кандидат медичних наук Рудницький Роман Іванович – доцент кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології, канд.мед.наук.
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/urologiyi-ta-neyrohirurgiyi/
Веб-сайт кафедри	http://.bsmu.edu.ua/
E-mail	urology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Головна, 137
Контактний телефон	+38 (095) 091-82-18

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	30
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Урологія, сексологія та сексопатологія» – розділ клінічної медицини, зокрема хірургії, що вивчає захворювання органів сечової та чоловічої статеві системи та предметом вивчення сексології та сексопатології є вивчення статевих розладів і розроблення методів їх діагностики, лікування та профілактики. Вона розділяється на загальну та спеціальну. Загальна сексопатологія вивчає епідеміологію, загальні клінічні прояви порушень сексуального здоров'я, чинники ризику, причини і умови виникнення сексуальних порушень, питання клініки, лікування та профілактики сексуальних порушень. Спеціальна сексопатологія вивчає окремі нозологічні форми сексуальних розладів і сексуальні девіації.

3. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-ocziynyvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

3.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

3.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

3.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

3.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

4. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	психіатрія
загальна психологія	медична психологія
психіатрія	хірургія
внутрішніх хвороб	наркологія
нервові хвороби	нейропсихологія

5. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студента теоретичних і практичних знань, необхідних майбутньому фахівцю, вивчення ними етіології, клініки, методів діагностики, лікування і профілактики захворювань органів сечової і чоловічої статеві системи і насамперед тих із них, які мають найбільш широке розповсюдження.

6.2, Завдання: забезпечити засвоєння студентом комплексу знань з сучасних загальних підходів до діагностики та лікування, профілактики захворюваності та надання невідкладної допомоги

6. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

6.1. інтегральні:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі охорони здоров'я, що передбачає застосування теоретичних засад та проведення досліджень та/або здійснення інновацій з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів сечостатевої системи пацієнтів; встановлювати діагноз.

6.2. загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.

6.3. спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.

ФК 12. Здатність до практичного використання психологічного впливу та психотерапії.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Компонента забезпечує досягнення наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

ПРН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для цільової аудиторії.

ПРН 3. Визначати попередній клінічний / психологічний / патопсихологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань.

ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер лікування, реабілітації, медичної, психологічної, психоконсультаційної (психотерапевтичної), медико-психологічної допомоги.

ПРН 7. Інтерпретувати та прогнозувати вплив лікування на перебіг хвороби / розладу з метою оптимізації програм медичної, психологічної та медико-психологічної допомоги.

ПРН 8. Визначати та вести контингент осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна, допомога.

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

- причини, механізм розвитку захворювань та ушкоджень, симптоми та синдроми;
- основні причини, механізм розвитку захворювань;
- основні симптоми та синдроми різних захворювань органів сечостатевої системи;
- варіанти перебігу захворювань та диференціальну діагностику;
- значення додаткових (лабораторних, інструментальних тощо) методів обстеження;
- сучасні принципи та методи лікування захворювань відповідно до протоколів;
- правила етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами;
- надання екстреної допомоги при невідкладних станах;
- чинні накази МОЗ України;
- знати протиепідемічні та профілактичні заходи при інфекційних захворюваннях;

знати принципи роботи медичної апаратури;

8.2. Уміти:

- проводити діагностику та лікування найбільш поширених урологічних захворювань в умовах стаціонару відповідно до Національних стандартів та протоколів з використанням сучасних досягнень науки і техніки;
- виконувати діагностичні процедури та інтерпретувати результати сучасних методів дослідження, здійснювати окремі лабораторні та інструментальні дослідження самостійно;
- застосовувати медичні інформаційні технології та медичну літературу у діагностиці та лікуванні захворювань.
- виявляти основні клінічні прояви ускладнень, що виникають при захворюваннях і тактику надання допомоги;
- проводити профілактику захворювань;
- вміти оцінити стан пацієнта при урологічній патології, проводити клінічне обстеження пацієнта (опитування, огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию);
- проводити клінічне обстеження пацієнта (опитування, огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию);
- оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень та виставляти попередній діагноз;
- надавати екстрену допомогу при невідкладних станах;
- асистувати лікареві під час виконання складних інструментальних обстежень та лікувальних процедур (при проведенні троакарної епіцистостомії; при проведенні ендоскопічних, радіоізотопних, функціональних методів обстеження тощо);
- професійно володіти технікою складних маніпуляцій;
- вести медичну документацію;
- дотримуватися правил етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами;
- дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, кисневими балонами; під час обстеження, виконання маніпуляцій, забору біологічного матеріалу для досліджень тощо.

8.3. Демонструвати:

- здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння при організації надання медичної урологічної допомоги, нести відповідальність за своєчасність та обсяги надання первинної медико-санітарної допомоги. .

7. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС) – 1 модуль «Урологія, сексологія та сексопатологія», який складається з чотирьох змістових модулів.

Змістовий модуль 1.

Урологія

Тема 1. Анатомія і фізіологія органів сечової і чоловічої статеві системи. Симптоматика урологічних захворювань

Анатомічна будова нирки, сечовода, сечового міхура, сечівника, передміхурової залози, яєчка, статевого члена. Нирки. Огляд ділянки нирок. Пальпація нирок. Диференціально-діагностичне значення змін контурів поперекової ділянки. Головні патологічні процеси, які пальпаторно симулюють захворювання нирок. Діагностичне значення симптому "постукування" по поперековій ділянці. Сечовий міхур. Основні патологічні процеси, які призводять до збільшення сечового міхура. Діагностичне значення огляду, пальпації і перкусії сечового міхура. Передміхурова залоза, сім'яні міхурці. Методика ректального пальцевого обстеження. Аденома і рак передміхурової залози. Зміни в передміхуровій залозі при її запаленні. Діагностичне значення аналізу секрету передміхурової залози. Сечівник. Методика огляду і пальпації та їх діагностична цінність. Статевий член. Діагностичне значення даних пальпації. Яєчко. Методика огляду і пальпації та їх діагностичне значення. Диференціально-діагностичне значення діафаноскопії.

Симптоматика урологічних захворювань. Біль в поперековій ділянці. Загальна характеристика болю, етіологія, локалізація, іррадіація. Ниркова колька. Етіологія і патогенез болю при захворюваннях сечового міхура, передміхурової залози та зовнішніх статевих органів. Розлади сечовипускання. Визначення, етіологія, патогенез. Поліурія, полакіурія, ніктурія. Нетримання сечі, його види. Неутримання сечі. Гостра і хронічна затримка сечі. Залишкова сеча та методи її визначення. Парадоксальна ішурія. Кількісні зміни в сечі: фізіологічна і патологічна поліурія. Олігурія. Анурія. Види анурії: преренальна, ренальна, постренальна, їх причини. Якісні зміни в сечі: гематурія, її види, причини. Піурія. Бактеріурія, її види. Пневматурія. Хілурія, її види. Уретрорагія, її причини.

Тема 2. Андрологічні захворювання дитячого віку

Частота аномалій розвитку чоловічої статеві системи. Сучасна класифікація аномалій розвитку чоловічих статевих органів. Аномалії сечівника, чоловічих статевих органів. Клінічне значення аномалій розвитку ЧСС, методи їх діагностики.

Тема 3. Запальні захворювання нижніх сечових шляхів та чоловічих статевих органів. Цистити: класифікація, шляхи проникнення інфекції. Фактори, які сприяють виникненню циститу: місцеві, загальні. Симптоматика. Діагностика. Лікування. Простатит: визначення, класифікація, етіологія, клініка. Діагностика. Шляхи прориву абсцесу передміхурової залози. Лікування простатитів. Уретрит: етіологія і патогенез, класифікація. Види збудників. Клінічний перебіг, діагностика. Лікування уретритів та їх ускладнень. Епідидиміт: визначення, етіологія, патогенез. Клінічний перебіг, діагностика і лікування. Каверніт: визначення, етіологія, клінічний перебіг, діагностика, лікування. Вирішення тестових завдань для підготовки до державного ліцензійного іспиту КРОК2

Тема 4. Чоловіче безпліддя. Класифікація, етіологія, патогенез, діагностика та сучасні методи лікування.

Тема 5. Еректильна дисфункція. Класифікація, етіологія, патогенез, діагностика та сучасні методи лікування.

Тема 6. Новоутворення органів сечостатевої системи

Гіперплазія передміхурової залози. Етіологія і патогенез. Патогенез стадій гіперплазії. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування: консервативне й оперативне. Одно- і двоетапна простатектомія. Сучасні малоінвазивні методи лікування гіперплазії, показання до їх виконання. Рак передміхурової залози. Етіологія. Стадії захворювання. Клінічна картина, діагностика, лікування. Значення PSA в діагностиці раку передміхурової залози. Естрогенотерапія раку передміхурової залози. Пухлини яєчка. Патогенетичне значення

травми яєчка і крипторхізму в розвитку пухлин яєчка. Шляхи метастазування. Клінічна картина. Діагностика, лікування. Рак статевого члена. Етіологія. Роль фімозу і баланопоститу в розвитку раку статевого члена. Клініка, діагностика. Принципи лікування. Вирішення тестових завдань для підготовки до державного ліцензійного іспиту КРОК2

Пухлини нирок. Рак паренхіми нирки: етіологія, патологічна анатомія, симптоматика, діагностика, шляхи метастазування, лікування. Пухлина Вільмса – аденоміосаркома: симптоматика, діагностика, лікування. Рак ниркової миски: симптоматика, діагностика, лікування. Пухлини сечоводів: симптоматика, діагностика, лікування. Вирішення тестових завдань для підготовки до державного ліцензійного іспиту КРОК2

Пухлини сечового міхура. Пухлини сечового міхура: етіологія і патогенез. Класифікація. Симптоматика. Діагностика. Методи лікування: оперативне, хіміотерапія, променева терапія. Місце ендоскопічної хірургії в лікуванні раку сечового міхура.

Тема 7. Невідкладні стани в урології та андрології. Ниркова коліка. Механізм виникнення ниркової коліки. Основні ознаки ниркової коліки. Диференціальний діагноз з іншими захворюваннями. Методи купірування ниркової коліки. Гематурія при захворюваннях нирок. Причини. Діагностика. Перша допомога.

Гострий гнійний пієлонефрит, бактеріотоксичний шок. Причини виникнення анурії. Симптоматика. Діагностика. Лікування. Анурія. Види анурії. Причини виникнення анурії. Симптоматика. Діагностика. Лікування. Травми нирки. Вирішення тестових завдань для підготовки до державного ліцензійного іспиту КРОК2. Гостра затримка сечі. Причини. Діагностика. Перша допомога. Гематурія при захворюваннях сечового міхура та простати. Причини. Діагностика. Перша допомога. Парафімоз. Діагностика. Перша допомога. Травми сечового міхура, сечівника та яєчок. Симптоматика. Діагностика. Перша допомога. Вирішення тестових завдань для підготовки до державного ліцензійного іспиту КРОК2

Змістовий модуль 2.

«Нормальна та загальна сексопатологія. Судова сексологія.»

Тема 1. Предмет сексології та сексопатології в структурі міждисциплінарних знань.

Історія розвитку сексології та її сучасний стан питання. Поняття «сексуальність», «сексологія» та «сексопатологія». Поширеність сексологічних захворювань. Етика та деонтологія в роботі лікаря-сексопатолога. Підходи до організації сексологічної допомоги. Сучасний стан питання щодо отримання сексологічної освіти. Анатомо-фізіологічні основи сексуальності.

Анатомія статевих органів в сексуальному аспекті. Етапи формування сексуальності. Статевий акт. Попередній та заключний етапи статевого акту. Фізіологія статевого акту. Поняття про статі. Критерії статі. Вікові прояви сексуальності. Геронтологічна сексопатологія.

Тема 2. Сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія. Визначення сексуального здоров'я та сексуальної гармонії. Інстинкт продовження роду як складова частина процесу збереження біологічного виду. Соціальні та культурні впливи на сексуальність людини.

Тема 3. Сексуальні девіації. Судова сексологія.

Формування девіантної мотивації сексуальної поведінки. Сексуальні девіації за засобом реалізації сексуальних дій та за об'єктом потягу. Судово-медична експертиза з питань пов'язаних із встановленням статі. Судова експертиза девіації сексуальної поведінки. Запобігання сексуальним злочинам.

Тема 4. Загальна сексопатологія.

Епідеміологія, фактори ризику, причини і умови виникнення порушень і девіації сексуального здоров'я. Прояви і перебіг сексопатологічних порушень. Основні закономірності формування сексопатологічних симптомів і синдромів. Розробка питань патогенезу і класифікації сексуальних розладів, загальних принципів їх лікування і профілактики. *«Спеціальна сексопатологія. Планування сім'ї».*

Тема 5. Основні прояви сексуальних розладів жінок.

Класифікація порушень сексуального здоров'я у жінок. Порушення диференціації статі та статевого розвитку. Первинні форми сексуальної дезадаптації та сексуальних розладів.

Сексуальні розлади у жінок, спричинені супутніми захворюваннями (вторинні порушення сексуального здоров'я). Вплив лікувальних засобів на сексуальність жінки.

Тема 6. Основні прояви сексуальних розладів чоловіків.

Класифікація порушень сексуального здоров'я у чоловіків. Порушення диференціації статі та статевого розвитку. Первинні форми сексуальної дезадаптації та сексуальних розладів. Сексуальні розлади у чоловіків, спричинені супутніми захворюваннями (вторинні порушення сексуального здоров'я). Методи лікування та профілактики статевих розладів чоловіка. Нетрадиційні методи лікування.

Тема 7. Методи психокорекції в сексопатології.

Психологічна та психотерапевтична корекція розладів сексуальних порушень та сексуальної дисгармонії. Психотерапевтична бесіда з сексологічними пацієнтами та партнерською парою. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я у чоловіків і жінок та сексуальної дисгармонії шлюбної пари. Деонтологія в практиці лікаря-сексопатолога.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індивідуальна робота
Лекції	Практичні заняття				
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Урологія					
Тема 1. Клінічна анатомія і фізіологія органів сечостатевої системи. Симптоматика урологічних захворювань	7	2	2	3	
Тема 2. Андрологічні захворювання дитячого віку.	4		2	2	
Тема № 3. Запальні захворювання нижніх сечових шляхів та чоловічих статевих органів	5		2	3	
Тема 4. Чоловіче безпліддя.	4		2	2	
Тема 5. Ерекційна дисфункція.	6	2	2	2	
Тема 6. Новоутворення органів сечостатевої системи	7	2	2	3	
Тема 7. Невідкладні стани в урології та андрології	5		2	3	
Тема № 8. Інфекції, які передаються статевим шляхом	2			2	
Змістовий модуль 2. Нормальна та загальна сексопатологія. Судова сексологія.. Спеціальна сексопатологія					
Тема № 9. Предмет сексології та сексопатології в структурі міждисциплінарних знань	4		2	2	
Тема № 10. Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії. Сексуально-еротична адаптація статей	6	2	2	2	
Тема № 11. Сексуальні девіації. Судова сексологія	7	2	2	3	
Тема № 12 Загальна сексопатологія	5		2	3	
Тема № 13 Основні прояви сексуальних розладів у чоловіків	5		2	3	
Тема № 14. Основні прояви сексуальних розладів у жінок	4		2	2	
Тема № 15. Методи корекції в сексопатології	5		2	3	
Підсумковий модульний контроль	8		2	6	
УСЬОГО ГОДИН	90	10	30	44	6

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

ДЕННА ФОРМА		
№ п/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 1 « УРОЛОГІЯ, СЕКСОЛОГІЯ ТА СЕКСОПАТОЛОГІЯ»		
<i>Змістовий модуль 1. Урологія</i>		
1.	Симптоматика урологічних захворювань	2
2.	Ерекtilьна дисфункція.	2
3.	Новоутворення органів сечостатевої системи	2
<i>Змістовий модуль 2. «Нормальна та загальна сексопатологія. Судова сексологія.»</i>		
4.	Предмет сексології та сексопатології Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії. Сексуально-еротична адаптація статей	2
5.	Сексуальні девіації. Судова сексологія. Загальна сексопатологія/ Основні прояви сексуальних розладів у чоловіків та жінок. Методи психокорекції в сексопатології	2
Всього:		10

9. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

ДЕННА ФОРМА		
№ п/п	Тема	К-сть годин
МОДУЛЬ 1 « УРОЛОГІЯ, СЕКСОЛОГІЯ ТА СЕКСОПАТОЛОГІЯ»		
<i>Змістовий модуль 1. Урологія</i>		
1.	Анатомія та фізіологія сечостатевої системи. Симптоматика урологічних захворювань	2
2.	Андрологічні захворювання дитячого віку.	2
3.	Запальні захворювання нижніх сечових шляхів та чоловічих статевих органів	2
4.	Чоловіче безпліддя.	2
5.	Ерекtilьна дисфункція.	2
6.	Пухлини сечостатевої системи	2
7.	Невідкладні стани в урології та андрології	2
<i>Змістовий модуль 2. «Нормальна та загальна сексопатологія. Судова сексологія.»</i>		
8.	Предмет сексології та сексопатології в структурі міждисциплінарних знань	2
9.	Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії. Сексуально-еротична адаптація статей	2
10.	Сексуальні девіації. Судова сексологія	2
11.	Загальна сексопатологія	2
12.	Основні прояви сексуальних розладів у чоловіків	2
13.	Основні прояви сексуальних розладів у жінок	2
14.	Методи корекції в сексопатології	2
15.	Підсумковий модульний контроль	2
Всього:		30

10. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	ТЕМА	Кількість годин
МОДУЛЬ 1 « УРОЛОГІЯ, СЕКСОЛОГІЯ ТА СЕКСОПАТОЛОГІЯ »		
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	36
2.	Теми для самостійного опрацювання: - Інфекції, які передаються статевим шляхом	2
3.	Індивідуальна СРС	6
4.	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля – клінічна урологія	6
	Разом	50

11. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів, створення презентацій.

12. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль 1.

Урологія

- Основні етапи розвитку урології як самостійної медичної дисципліни. Історія розвитку урології в Україні. Історія кафедри урології ВНЗ. Основні напрямки розвитку та досягнення сучасної урології. Органи сечової і чоловічої статеві системи, їх функціональне значення.
- Клінічна анатомія органів сечової і чоловічої статеві системи.
- Симптоматика урологічних захворювань. Біль при захворюванні нирок, сечоводів і сечового міхура, сечівника і чоловічих статевих органів. Диференційний діагноз ниркової кольки і гострих хірургічних захворювань органів черевної порожнини. Кількісні та якісні зміни сечі. . Дизуричні розлади. Патологічні виділення з сечівника. Патологічні зміни спемни. Анурія, її види. Причини преренальної форми анурії. Причини ренальної форми анурії. Причини постренальної анурії. Що таке "прихована лейкоцитурія" і методи її виявлення? Гематурія: види, причини виникнення, методи визначення. Бактеріурія, її види. Хілурія, її види. Піурія. Пневматурія. Уретрорагія.
- Цистит: класифікація, симптоматика, діагностика, лікування. Цисталгія: симптоматика, діагностика, лікування. Уретрит: класифікація, симптоматика, діагностика, лікування. Простатит: класифікація, симптоматика, діагностика, лікування. Шляхи прориву гною при абсцесі передміхурової залози. Гострий епідидиміт: етіологія, симптоматика, діагностика, лікування. Каверніт: симптоматика, діагностика, лікування.
 - Новоутворення органів сечостатевої системи. Класифікація пухлин нирки. Місцеві і екстраренальні ознаки пухлини паренхіми нирки. Діагностика і лікування пухлин паренхіми нирки. Рак ниркової миски, симптоматика, діагностика, лікування. Пухлина Вільмса – аденоміосаркома, симптоматика, діагностика, лікування. Пухлини сечоводів, клініка, діагностика, лікування. Етіологія пухлин

сечового міхура. Класифікація пухлин сечового міхура. Клініка, діагностика і лікування пухлин сечового міхура. Сучасні малоінвазивні методи лікування пухлин сечового міхура. Гіперплазія передміхурової залози, стадії захворювання. Симптоматика, діагностика і лікування гіперплазії передміхурової залози. Види оперативних втручань при лікуванні гіперплазії передміхурової залози. Консервативне лікування гіперплазії передміхурової залози. Ранні і пізні ускладнення оперативного лікування гіперплазії передміхурової залози. Стадії раку передміхурової залози. Симптоматика, діагностика і лікування раку передміхурової залози. Оперативне лікування раку передміхурової залози. Сучасні малоінвазивні методи лікування раку передміхурової залози. Які препарати використовуються для лікування раку передміхурової залози? Клініка, діагностика і лікування пухлин яєчка. Клініка, діагностика і лікування раку статевого члена. Етіологія, патогенез і класифікація гострої ниркової недостатності.

- Причини і симптоматологія ниркової коліки. Методи купірування ниркової кольки. Методика блокади елементів сім'явиносної протоки в чоловіків та круглої зв'язки матки в жінок. Причини гострої затримки сечі. Методика катетеризації сечового міхура в чоловіків і жінок. Гематурія, її види, причини. Медична допомога при гематурії. Анурія, її види. Медична допомога при різних видах анурії. Невідкладна допомога при травмах нирки. Невідкладна допомога при травмах сечового міхура, сечівника, органів мошонки.

Змістовий модуль 2. «Нормальна та загальна сексопатологія. Судова сексологія.»

- Соціальне забезпечення сексуальності. Соціологія сім'ї . Психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика особистості та її зв'язки із сексуальністю

- Соціально-психологічне забезпечення сексуальності. Соціально-психологічний клімат сім'ї. Біологічне забезпечення сексуальності

- Анатомо-фізіологічна характеристика нервової системи й нервової регуляції сексуальної функції . Роль біоритмів у регуляції сексуальної функції

- Сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія. Поняття про сексуальну норму

- Психофізіологічні характеристики сексуальності чоловіків і жінок. Сексуально-еротична адаптація статей. Попередній та завершальний періоди статевого акту. Гігієна та психогігієна статевого життя

- Гігієна тіла та сексуально-еротичних контактів. Епідеміологія порушень сексуального здоров'я

- Організація сексологічної допомоги. Симптоми та синдроми сексуальних розладів. Психопатологічні синдроми в сексопатології. Причини та умови розладу сексуального здоров'я. Роль соціально-психологічних чинників у генезі порушення сексуального здоров'я .

- Психосоматичні співвідношення при порушенні сексуального здоров'я

- Соматопсихічний варіант психосоматичних співвідношень при порушенні сексуального здоров'я. Міжнародна класифікація хвороб 10-го перегляду. Класифікація розладів сексуальної функції. Корекція порушень сексуального здоров'я

- Психотерапія порушень сексуального здоров'я. Корекція психологічної та соціально-психологічної дезадаптації подружжя. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я та питання деонтології

13. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

- Вирішення ситуаційних задач.

- Провести пальпацію нирки.

- Провести перкусію і пальпацію сечового міхура.

- Провести пальпацію сечівника і органів мошонки.
- Провести пальпацію передміхурової залози.
- Оцінити показники загального аналізу сечі.
- Оцінити показники біохімічного аналізу крові.
- Виконувати катетеризацію сечового міхура еластичним та металевим катетером.
- Проводити диференційну діагностику ниркової кольки з гострими хірургічними захворюваннями органів черевної порожнини.
- Скласти схему обстеження і лікування осіб з урологічною патологією.
- Надавати ургентну допомогу при нирковій кольці, травмах органів сечової і чоловічої статеві системи, гематурії, анурії, гострій затримці сечі.
- Встановлювати і фіксувати постійний катетер у сечовому міхурі.
- Надавати допомогу при фімозі і парафімозі.
- Проведення первинної хірургічної обробки ран органів сечової і чоловічої статеві системи.

14. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання практичних навичок.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових контрольних робіт під час останнього заняття змістовного модуля.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань). Поряд з цим студенти виконують практичну навичку, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

Підсумковий модульний контроль (ПМК) здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Підсумковий модульний контроль з урології проводиться в письмовій формі шляхом написання студентами підсумкової роботи, яка включає 3 теоретичні питання, виконання практичної частини і ситуаційні та тестові завдання. Оцінювання відповіді студента проводиться у відповідності до розроблених та затверджених критеріїв оцінок з урології.

Максимальна кількість балів модульного підсумкового контролю дорівнює 80.

Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Написання письмової роботи включає:

1. Контроль рівня теоретичної підготовки студентів. Кожному студенту пропонується 3 теоретичних завдання, які оцінюються в 10 балів за кожне *(всього 30 балів)*

2. Перевірка рівня засвоєння практичних вмінь і навичок проводиться шляхом виписування та корегування рецептів на лікарські препарати з вказанням належності останніх до певних фармакологічних груп та показів до їх застосування, токсикологічної характеристики запропонованого лікарського засобу. *(всього 30 балів)*.

3. Вирішення ситуаційної задачі (10 балів) та 10 тестових завдань - правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал *(всього 20 балів)*

15. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4 - бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивченні навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.

Розподіл балів за поточну діяльність

Номер модуля	кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
				Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
				5	4	3	2	5	4	3	2	
денна форма навчання												
Модуль 1	4	4	16	7	5,5	4	0	8	7	6	0	70
90/3,0	(№№ 1-4)											

Мінімальна кількість балів для студентів денної форми навчання, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: **70=16 x 4+6 (ІСРС)**.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

17.1. Базова

1. Урологія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / С. П. Пасечніков, С. О. Возіанов, В. М. Лісовий [та ін.] ; за ред. С. П. Пасечнікова. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 432 с : іл.
2. Урологія: Підручник для мед. ВНЗ IV рів. акред. / О.В. Люлько, О.Ф. Возіанов. — 3-є вид., виправл. — К., 2011. — 664 с.
3. Урология. 7-е издание / Под ред. Ак. РАМН Н.А.Лопаткина.- М.: ГЭОТАР-Медиа, 2011.- с.828
4. Урологія / За ред. проф. О.С. Федорука – Чернівці: Буковинський державний медичний університет, 2011. – 344с.
5. Урологія : підручник / О. В. Шуляк, С. О. Возіанов, О. Б. Банира. - Львів : Світ, 2012. - 492 с.
6. Кришталь В.В., Кришталь Є.В., Кришталь Т.В. Сексологія: навчальний посібник: в 4 ч. – Харків, Фоліо, 2008. – 990 с.
7. Кришталь В.В., Григорян С.Р. Сексологія в 4-х частях. – Харьков: Академия сексологических исследований, 1999. – 1152 с.
8. Горпинченко І.І., Ішменецька Л.П., Бойко М.І. та ін.. Клінічна сексологія і андрологія / За ред. О.Ф. Возіанова, І.І.Горпинченко. – Київ: Здоров'я, 1996. –536 с.
9. Общая сексопатология /Под ред. Г.С.Васильченко. - М.: Медицина, 1977. – 488 с.
10. Бойко Н.И., Борисенко Ю.А., Быстров А.А. и др. Сексология и андрология /Под ред. Возианова А.Ф., Горпинченко И .И.– к.: Абрис, 1997. – 880 с.
11. Руководство по андрологии /Под ред. О.Л.Тиктинского. – Л.: Медицина, 1990.– 416 с.
12. Частная сексопатология. (Под ред.Г.С .Васильченко. – М.: Медицина, 1983. – Т .1.– 301 с.; Т.2. – 351 с

17.2. Допоміжна

1. Вагнер Г., Грин Р. Импотенция (физиология, психология, хирургия, диагностика и лечение). – М.: Медицина, 1985. – 240 с.
2. Люлько А.А., Стусь В.П. Влияние ионизирующего излучения на половую функцию и сперматогенез. – Днепропетровск: Пологи, 1995. – 257 с.
3. Здравомыслов В.И., Анисимова З.Е., Либих С.С. Функциональная женская сексопатология. – Алма-Ата: Казахстан, 1985. – 271 с.
4. Свядош А.М. Женская сексопатология.- М.: Медицина, 1988.– 176 с.
5. Скородок Л.М., Савченко О.Н. Нарушение полового развития у мальчиков. – М.: Медицина, 1984. – 225 с.
6. Нохуров А. Нарушение сексуального поведения: судебно-психиатрический аспект. – М.: Медицина, 1988. – 224 с.
7. Словарь: секс- справочник /Н.И.Бойко, В.Н.Виноградов. – К.: «XXI столетие: диалог культур», 2008. – 512 с.

19.3. Інформаційні ресурси

1. Сервер дистанційного навчання БДМУ - <http://moodle.bsmu.edu.ua/>
2. Сайт кафедри урології та нейрохірургії - <http://uro.bsmu.edu.ua/>
3. Український інформаційний портал урологів - <http://ukraine.uroweb.ru/>

17. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Ілюк Ірина Іванівна - доцент кафедри урології та нейрохірургії , к.мед.н.
2. Рудницький Роман Іванович. - доцент кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології, канд.мед.наук.